

Zadeva T-52/02

Société nouvelle des couleurs zinciques SA (SNCZ)

proti

Komisiji Evropskih skupnosti

„Konkurenca – Člen 81 ES – Omejevalni sporazum – Trg cinkovega fosfata –
Globa – Člen 15(2) Uredbe št. 17 – Načeli sorazmernosti
in enakega obravnavanja – Ničnostna tožba“

Sodba Sodišča prve stopnje (peti senat) z dne 29. novembra 2005 II - 5013

Povzetek sodbe

1. *Konkurenca – Globe – Znesek – Določitev – Najvišji znesek – Izračun – Razlikovanje med končnim in vmesnim zneskom globe – Posledice (Uredba Sveta št. 17, člen 15(2))*

II - 5005

2. *Konkurenca – Globe – Znesek – Določitev – Merila – Znižanje zneska globe v zameno za sodelovanje obdolženega podjetja s Komisijo – Znižanje zneska, ki izhaja iz uporabe pravila glede zgornje meje globe*
(Uredba Sveta št. 17, člen 15(2); Obvestilo Komisije 96/C 207/04)

3. *Konkurenca – Globe – Znesek – Določitev – Smernice Komisije – Možnost upoštevanja posebnega položaja majhnih in srednje velikih podjetij*
(Uredba Sveta št. 17, člen 15(2); Obvestilo Komisije 98/C 9/03)

4. *Konkurenca – Globe – Znesek – Določitev – Merjenje dejanske zmožnosti povzročiti škodo na zadevnem trgu – Upoštevnost tržnih deležev zadevnega podjetja*
(Uredba Sveta št. 17, člen 15(2))

5. *Konkurenca – Globe – Znesek – Določitev – Razdelitev zadevnih podjetij v skupine, ki imajo poseben, a enak izhodiščni znesek – Pogoji*
(Uredba Sveta št. 17, člen 15(2))

6. *Konkurenca – Globe – Znesek – Določitev – Nujnost upoštevanja prometa zadevnih podjetij in zagotovitve sorazmernosti glob s prometom – Neobstoj*
(Uredba Sveta št. 17, člen 15(2))

7. *Konkurenca – Pravila Skupnosti – Kršitve – Namerna izvedba – Pojem*
(Uredba Sveta št. 17, člen 15)

8. *Konkurenca – Globe – Znesek – Določitev – Merila – Prvi poseg Komisije v specifični sektor – Zadevna majhna in srednje velika podjetja – Izključitev*
(Uredba Sveta št. 17, člen 15(2); Obvestilo Komisije 98/C 9/03)

9. *Konkurenca – Globe – Naložitev – Zahteva, da ima podjetje zaradi kršitve prednost – Neobstoj – Določitev – Merila – Teža kršitve – Olajševalne okoliščine – Neobstoj prednosti – Izključitev*
(Uredba Sveta št. 17, člen 15(2); Obvestilo Komisije 98/C 9/03, točka 2, prvi odstavek)
10. *Konkurenca – Globe – Znesek – Določitev – Merila – Svetovni promet zadevnega podjetja – Promet, ustvarjen s proizvodi, ki so predmet kršitve – Posamezno upoštevanje – Omejitve*
(Uredba Sveta št. 17, člen 15(2))
11. *Konkurenca – Globe – Znesek – Določitev – Razvrstitev podjetij v skupine z enakim izhodiščem – Uvrstitev podjetja v isto skupino z drugimi podjetji z višjim prometom – Kršitev načel sorazmernosti in enakega obravnavanja – Izključitev – Pogoji*
(Uredba Sveta št. 17, člen 15(2))

1. S tem, da določa, da lahko Komisija naloži globo v znesku, ki ne presega 10 % prometa v predhodnem poslovnem letu podjetja, člen 15(2) Uredbe št. 17 zahteva, da je globa, ki bo nazadnje naložena vsakemu od podjetij, ki so sodelovala pri kršitvi, znižana, če njegov znesek presega 10 % prometa, neodvisno od vmesnega izračuna, v katerem se upošteva trajanje in teža kršitve. Iz tega izhaja, da se največja omejitev 10 %, predvidena s to določbo, uporabi zgolj na znesek globe, ki jo naloži Komisija, in ne na vmesne izračune, vključno z

določitvijo izhodišča za namene tega izračuna.

Če sicer Komisija v svojem izračunu upošteva srednji znesek, vključno z izhodiščem, ki presega najvišjo mejo 10 % prometa zadevnega podjetja, se dejstva, da se v izračunu upoštevani določeni dejavniki, kot je trajanje kršitve,

ne odbijajo od končnega zneska globe, ne bi izpodbijalo, ker je to posledica prepovedi, določene v členu 15(2) Uredbe št. 17, da se preseže zgornjo mejo 10 % prometa zadevnega podjetja.

znesek končne globe znižan na 10 % s sodelovanjem ali brez njega.

(Glej točko 41.)

(Glej točke od 38 do 40.)

3. Smernice Komisije o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 15(2) Uredbe št. 17 in členom 65(5) Pogodbe ESPJ, omogočajo Komisiji, da upošteva, kolikor to zahtevajo okoliščine, poseben položaj, v katerem se nahajajo majhna in srednje velika podjetja.

(Glej točko 42.)

2. Pristop Komisije za določitev zneska globe na področju konkurence, v skladu s katerim se relativni dejavnik sodelovanja upošteva po uporabi najvišje meje 10 % prometa zadevnega podjetja, je v skladu s členom 15(2) Uredbe št. 17 in torej neposredno učinkuje na znesek globe, ta pristop zagotavlja, da ima obvestilo o sodelovanju v zadevah s področja omejevalnih sporazumov najbolj polni učinek. Če bi osnovni znesek močno presegal mejo 10 % pred uporabo obvestila in se te meje ne bi moglo neposredno uporabiti, bi bilo spodbujanje zadevnega podjetja k sodelovanju s Komisijo veliko bolj šibko, ker bi bil
4. V analizi za določitev zneska globe, naložene zaradi kršitve pravil o konkurenci, dejanske gospodarske zmožnosti kršiteljev, da znatno škodijo konkurenci, ki vsebuje oceno dejanske pomembnosti teh podjetij na prizadetem trgu, to je njihov vpliv nanj, pomeni svetovni promet le nepopolni pogled na stvar. Ne bi bilo izključeno, da je podjetje, ki ima lahko veliko različnih dejavnosti, na trgu specifičnih proizvodov zastopano le po-

stransko. Ravno tako ne bi bilo izključeno, da ima podjetje s pomembnim položajem na geografskem trgu zunaj Skupnosti le šibak položaj na trgu Skupnosti ali v Evropskem gospodarskem prostoru. V teh primerih le dejstvo, da zadevno podjetje ustvari svetovni promet, ne pomeni nujno, da ima odločilen vpliv na določenem trgu. Zato drži, da deli trga, ki jih ima podjetje, ne bi bili odločilni za ugotovitev, da je podjetje gospodarsko močna celota, nasprotno, primerni so za določitev vpliva, ki ga je slednja lahko izvajala na trgu.

globe in če izračun zneska globe ne sme biti preprost matematični izračun, mora biti višina glob vsaj v sorazmerju z drugimi dejavniki, ki se jih je upoštevalo pri oceni teže kršitve.

Zato mora biti meja, ko Komisija razdeli zadevna podjetja v skupine za določitev zneska globe, tako da imajo podjetja iz iste skupine isto izhodišče, za vsako od skupin, določenih na ta način, povezana in objektivno upravičena.

(Glej točko 65.)

(Glej točki 67 in 68.)

5. V smislu točke 1 A, šesti pododstavek Smernic Komisije o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 15(2) Uredbe št. 17 in členom 65(5) Pogodbe ESPJ je pri presoji teže kršitve razlikovanje upravičeno, če je velikost podjetij, ki so storila isto kršitev, „bi-stveno“ neenaka. Če ima Komisija diskrecijsko pravico pri določanju zneska
6. Pri določitvi zneska glob na področju konkurence Komisija ni zavezana določiti višine globe na podlagi prispevkov, ki temeljijo na prometu zadevnih podjetij, v primeru, ko so globe naložene več podjetjem, udeleženi pri isti kršitvi, pa tudi ni dolžna zagotoviti, da končni zneski glob, ki so izračunani za podjetja,

odražajo razlike med njimi glede njihovega svetovnega prometa na trgu zadevnega proizvoda.

Ta načela se uporablja, tudi če se podjetja nahajajo v isti situaciji glede na dejavnike, ki zadevajo težo in trajanje kršitve.

(Glej točke od 73 do 75.)

7. Za namerno storjeno kršitev skupnostnih pravil o konkurenci ni potrebno, da je bilo podjetju znano, da krši ta pravila, temveč zadostuje, da ni moglo biti v nevednosti, da ima njegovo ravnanje za posledico omejevanje konkurence.

V tej zvezi člen 15(2) Uredbe št. 17 tudi ne zahteva, da v primeru, ko so globe naložene več podjetjem, ki sodelujejo pri isti kršitvi, znesek globe, naložene majhnemu ali velikemu podjetju, kot odstotek od prometa ne sme preseči zneska glob, naloženih večjim podjetjem. Iz te določbe namreč izhaja, da je treba tako pri majhnih in srednje velikih podjetjih kot tudi pri večjih podjetjih pri določitvi višine globe upoštevati težo in trajanje kršitve. Ko Komisija podjetjem, ki sodelujejo pri isti kršitvi, naloži globe, ki so v primeru vsakega podjetja upravičene na podlagi teže in trajanja kršitve, se ji ne more očitati, da je za nekatere med njimi znesek globe višji v primerjavi s prometom drugih podjetij.

Komisija zato pri določitvi zneska globe ni zavezana upoštevati okoliščine, da tožeča stranka nima pravne službe.

(Glej točki 82 in 83.)

8. Komisiji ni treba naložiti manjše globe zaradi kršitev pravil o konkurenci, ker je tudi prvič resno ukrepala zoper nezakonito ravnanje. Prav tako ji ni treba omiliti

glob, ker so zadevna podjetja majhna in srednje velika podjetja. Velikost podjetja je upoštevana v zgornji meji, določeni v členu 15(2) Uredbe št. 17 in določbah Smernic Komisije o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 15(2) Uredbe št. 17 in členom 65(5) Pogodbe ESPJ. Razen preudarkov glede velikosti ni nobenega razloga, da se majhna ali srednje velika podjetja obravnava drugače od drugih podjetij. Dejstvo, da so podjetja majhna ali srednje velika, jih ne oprosti dolžnosti, da upoštevajo pravila o konkurenci.

(Glej točko 84.)

zana k upoštevanju neobstoja ugodnosti iz zadevne kršitve.

Sicer lahko Komisija v skladu s točko 2, prvi odstavek, peti pododstavek, Smernic Komisije o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 15(2) Uredbe št. 17 in členom 65(5) Pogodbe ESPJ, in zaradi oteževalnih okoliščin globo poviša, da bi preseгла znesek nezakonitega dobička, ustvarjenega zaradi kršitve, vendar to ne pomeni, da bi se s tem v prihodnje obvezala, da v vseh okoliščinah za določitev zneska globe obvesti o finančni koristi, nastali na podlagi ugotovljene kršitve. Drugače povedano, odsotnosti take koristi se ne bi štelo za olajševalno okoliščino.

(Glej točke od 89 do 91.)

9. Višina globe, naložene zaradi kršitve skupnostnih pravil o konkurenci, mora biti sicer v primernem razmerju s trajanjem kršitve in drugimi dejavniki, ki se upoštevajo pri oceni teže kršitve, med njimi dobiček, ki ga je bilo zadevno podjetje lahko deležno na podlagi svojih ravnanj, vendar dejstvo, da podjetje ni imelo nobenih ugodnosti od kršitev, ni ovira za naložitev globe, sicer bi slednja izgubila odvračilni značaj. Tako Komisija pri določitvi zneska globe ni bila zave-
10. Za določitev zneska globe, naložene zaradi kršitve skupnostnih pravil o konkurenci, se ne sme pripisati nesorazmerno velikega pomena niti svetovnemu prometu podjetja niti delu tega prometa z blagom, ki je predmet kršitve, v razmerju do drugih dejavnikov presoje,

tako da določitev zneska primerne globe ni rezultat preprostega izračuna, ki temelji na celotnem prometu.

(Glej točko 99.)

11. Ne gre za kršitev načela sorazmernosti niti enakosti obravnavanja, če je Komisija pri izračunu zneska globe zaradi kršitve skupnostnih pravil o konkurenci, da bi upoštevala ekonomsko moč zadevnih podjetij in določila globe na

ravni, ki bi zagotavljala odvračilni učinek, uvrstila podjetje v isto skupino z drugimi podjetji, katerih svetovni promet je višji, tako da je bilo zanje določeno isto izhodišče, če so bila ta različna podjetja uvrščena v skupine, ker je bil njihov promet na zadevnem trgu in delih trga zelo podoben in v tem primeru razlika v velikosti med tem in drugimi zadevnimi podjetji ni bila tako pomembna, da bi jo bilo treba uvrstiti v drugo skupino.

(Glej točke 69, 111 in 112.)